MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
MICHAEL MALLIA**

Seduta ta' l-20 ta' Lulju, 2004

Avviz Numru. 51/2003

Dr. Giannella Caruana Curran

vs

1. Stephen Chetcuti
2. Frank Theuma

Il-Qorti,

Rat l-avviz mahrug mill-attrici fl-21 ta' Jannar, 2003 fejn talbet lil din il-Qorti li tikkundanna lill-konvenuti illi prevja d-dikjarazzjoni ta' din il-Qorti illi l-artiklu "Support for Chief Justice" ippubblikat fil-harga ta' "The Malta Independent" tal-4 ta' Dicembru, 2002 (Dok. A), li tieghu intom l-editur registrat u l-awtur rispettivament, huwa libelluz u malafamanti fil-konfront tal-attrici u jesponiha ghad-disprezz tal-pubbliku; u

thallsu lill-attrici dik is-somma li tiffissa l-istess Qorti bhala danni ghall-malafama b'applikazzjoni tal-Art. 28 tal-Ligi Dwar l-Istampa (Kap. 248).

Bl-ispejjez kontra l-konvenuti li minn issa huma ngunti ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet ta' Frank Theuma fejn eccepixxa illi:

1. Illi t-talbiet ta' l-attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda stante illi l-artikolu fl-avviz odjern mhux libelluz u malafamanti u in oltre ma kienx hemm l-'animus iniurandi' kif ser jigi dettaljatament spjegat waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

2. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat illi l-konvenut Stephen Chetcuti baqa' volontarjament kontumaci.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Ikkunsidrat:

Illi l-ittra li tat ghall-origini ghal din il-kawza giet ippubblikata fil-'Malta Independent' tal-4 ta' Dicembru, 2002. Liema ittra kienet intitolata "Support for Chief Justice". L-attrici dehrilha li minkejja illi hi ma kinitx imsemmija direttament saret referenza ghall-kawza li fiha hi kienet involuta u l-operat taghha gie deskritt bhala dizonest u frawdolenti. Il-fatt li l-attrici ma kinitx imsemmija direttament ma fissirx li hi ma setghix tistitwixxi kawza ta' libell jekk min jaqra l-artiklu setgha jiddentifikah maghha.

F'kawza rapportata mill-awtur Geatly, Lable and Slander liema kawza igib l-isem Bruce vs press Limited 1935 KB 697 inghad " The question is wheater the lable designnates the plantiff in such a way as to those who know him understand that he was the person meant…. There is abounded authority to show that it is not

necessary for anyone to know to whom the article referces; this wound in many cases be an impossibbility ; but if in the opionion of the gury a substanstian number of persons who knew the plantiff on reading the article, wound believe that it referces to him, in my opionion an action assuming the language to be defameatry can be mantained." (8th edition 1981 page 280 ed seq).

Il-Qorti ma ghandha l-ebda dubbju illi min kien jaf lill-attrici u qara l-artikolu setgha abbina dak illi inghad b'referenza ghaliha. Ghalhekk il-Qorti jidhrilha illi l-attrici bid-dritt kollu setghet tistitwixxi din il-kawza.

Ikkunsidrat

Illi ghal dak li jirrigwarda l-meritu, l-konvenut qieghed jghid illi meta kiteb dak l-artikolu huwa kien qieghed biss jesponi l-fehmit tieghu b'mod generali ghal proceduri illi jsiru l-Qorti u specifikament dwar certi kawzi u r-rizultat taghhom. Qal illi ma kienx dirett personalment kontra l-attrici.

Il-Qorti tara din id-dikjarazzjoni b'kuntrast ma dak illi xehed quddiem il-Qorti meta fil-kontro-ezami fost affarijiet ohra jghid " Pero' mistoqsi mid-difiza fejn jiena ghidt *" His defence council was practising disonesty and deceit…"* lil min kont qed nirreferi nikkonferma li hawnhekk kont qed nirriferi ghad-difiza tieghu u cioe' l-attrici."

In sostanza l-konvenut Theuma qieghed jghid b'aktar mod kategarugu illi l-attrici bhala avukat tad-difiza kienet qeghda taggixxi b'mod dizonest u frawdolenti. Mehud in konsiderazzjoni l-assiem ta' l-ittra ma hemmx dubbju illi dan huwa l-messagg illi l-konvenut Theuma ried iwassal. Liema messagg waslu b'mod kategarugu bl-istess xhieda tieghu. Ovjament il-Qorti ma tistax titollera illi persuna illi tkun qeghda taqghdi dmirha aktar u aktar bhala ufficjal tal-Qorti tigi majra b'dan il-mod b'konsegwenzi serji ghar-reputtazzjoni u l-unur taghha.

L-Imputazzjoni maghmula minn Theuma ma tahbi xejn u l-qarrej ta' intelligenza ordinarja ma ghandhux wisq

x'jahseb biex jabbina dak illi inghad mall-attrici. Fejn allura dana ser ikollu stampa mill-aktar odjuza ta' avukat illi jaggixxi bil-mod kif deskritt mill-konvenut, Theuma.

Ghalhekk il-Qorti jidhrilha illi ghal dak li jirrigwarda l-awtur ma ghandhix dubbju illi huwa libelluz u malafamanti fil-konfront tal-attrici. Il-kwistjoni ta' l-editur, il-konvenut l-iehor Stephen Chetcuti ukoll trid tigi indirizzata minn din il-Qorti. Minkejja illi huwa volontarjament kontumaci b'daqshekk ippretenda illi jiggustifika l-agir tieghu billi jipprezenta nota fejn qal illi l-ittra giet ippubblikata ad in saputa tieghu. Forsi l-konvenut Chetcuti ma fehemx verament xi tfisser illi tkun kontumaci.

Ikkunsidrat

Illi l-kelma kontumacja gejja mill-Latin "Kontumelia" li tfisser insult. L-istitut tal-kontumacja hija deskritta ahjar f'kawza deciza mill-Appell fil-21 ta' Mejju, 1993 fl-ismijiet ta' Joseph Vella noe vs John Vella. Fejn qalet li l-kontumacja " …. Huwa bazat fuq il-presuppost li l-konvenut bin-nuqqas tieghu wera kontumelia u dispett ghas-sejha tal-Qorti. Meta huwa gie konvenut fl-avviz, citazzjoni, rikors, libell jew petizzjoni u hija din id-dizubbidjenza animata psikoligikament b'dawk il-fatturi ta' kontumelia u dispett li l-ligi trid tirremprimi u timponixxi. In kwantu kontumelia bhal dik hi element ta' disordni socjali. Dan gie ricentament debit minn din il-Qorti (Sede Civili) fis-sentenza taghha tal-14 ta' Jannar, 1993 fl-ismijiet Pauline Grech noe vs Nazzareno Zammit."

Ghalhekk il-konvenut, Chetcuti b'agir tieghu wera dispett lejn il-Qorti meta ghogbu li ma jwiegibx u minflok li almenu jaghti spjegazzjoni l-ghala ghamel dan jew inkejja b'xi mod juri d-dispjacir tieghu ghal pubblikazzjoni tal-artiklu. Dana pero' minn dan kollu ma ghamel xejn u ppretenda bil-kontumacja tieghu biss setgha jiggustifika l-agir. Dan fl-opinjoni tal-Qorti dana mhuwiex bizejjed.

Fil-kawza Pulis vs Peter Bradle (Vol. XXXIII part 4 pg 645) il-Qorti qalet " That distributer of printed matter is equaly guilty of the crime as the author there of. For it is

incorrect to say that only the author or the originator of the spoken words or the author of the written words is guilty of defamation. Therefore a person who puts into circulation defamatry matter on paper or in print is likewise guilty of defamation …. For the person who circulates such books must necessary avoided the consequences of his actions."

Naturalment f'dan il-kaz ma ghandnix kotba pero' ghandna ittra li giet ippubblikata ghal konsum generali. Ghalhekk il-Qorti jidhrilha illi hawn ukoll Stephen Chetcuti bhala editur responsabbli tal-gazzetta ghandu jigi misjub responsabbli ghad-danni flimkien mal-konvenut Frank Theuma.

Ghal dawn il-motivi,

Il-Qorti taqta' u tiddeciedi illi tilqa' t-talba ta' l-attrici. Tiddikjara illi l-artikolu "Support for Chief Justice" ippubblikat fil-harga ta' The Malta Independent" tal-4 ta' Dicembru, 2002, illi tieghu Stephen Chetcuti huwa l-editur registrat u Frank Theuma awtur rispettivament huwa libelluz u malafamanti fil-konfront tal-attrici u esponiha ghad-disprezz tal-pubbliku; u

Tikkundanna lill-konvenut Frank Theuma li jhallas is-somma ta' hames mitt lira u lill-konvenut Stephen Chetcuti s-somma ta' tlett mitt lira bhala danni b'applikazzjoni tal-artikolu 28 tal-Ligi ta' l-Istampa.

Bl-ispejjez kontra l-konvenuti. Li ghandhom jithallsu nofs kullwiehed.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------